

Toimittajalta.

Viime joulukuun 11 p:nä esitin Helsingin luennossani, jonka aiheena oli „Suomen itsenäisyys ja kohtalon käsi“, näkemyksenäni maamme tulevaisuuden suhteen, että Suomen tehtävä lähimpinä aikoina oli koko tarmollaan toimia Kansojen Liitossa Europan omanatuntona. Tämän maanosan tulevaisuuden otsikkona oli näet *European Yhdysvallat*, ja se edellytti m. m., että kristityt valtiot kieltäytyisivät sotimasta keskenään, vieläpä aseista riisuutuisivatkin. Joulukuun aikana silloin tällöin huomautin sekä puheissani että kirjoituksissani, kuinka ylen tärkeitä oli, että Europan kansat todella tahtoisivat rauhaa, sillä muuten kävisimme sangen synkkää ja sotaista tulevaisuutta kohti.

Rauhaa, totuuden pohjalle rakennettua rauhaa! on ollut ja on uuden vuoden toivotukseni Europan kansoille ja valtioille.

Iloni oli suuri, kun Theosophist-lehden joulukuun numero saapui vuoden vaihteessa ja siinä oli seuraava kirjoitus, jota en voi olla suomentamatta tähän kokonaan:

„Tohtori Annie Besant sanoi (luennossa, jonka hän piti Lontoossa lokakuun 2 p:nä), että hän, käydessään lentomatalla Hollannissa, Saksassa, Tanskassa, Norjassa, Ruotsissa, Suomessa, Puolassa, Tshekkoslovakiassa, Itävallassa, Unkarissa, Sveitsissä ja Ranskassa, oli ollut tilaisuudessa keskustelemaan miesten ja naisten kanssa, jotka tunsivat omat maansa ja siten auttoivat häntä punnitsemaan rauhan tai sodan edellytyksiä Europassa. Mitä Tanskaan tuli, se oli menestymässä ja pääsemässä vapaaksi armeijastaan. Hollannilla ei ollut sotaisia taipumuksia. Pohjoismaat olivat rauhallisia ja rauhaa rakastavia, mikä on luettava kuningas Oskar vainajan ansioksi, hän kun suostui Norjan pyyntöön saada itse muovailla kohtaloaan, huolimatta sotilaspuolueen suuresta painostuksesta, joka halusi sota, kuten kuningas oli hänelle aikoinaan kertonut. Saksa ei näyttänyt mitään kostonhalua, vaan teki utterasti työtä maksaakseen sotilaspuolueensa, ei kansan, tappion hinnan.

„Sodan vaara piili Trianonin rauhansopimuksen aikaansaamissa olosuhteissa, ja jos ei puolueeton oikeusistuin sitä korjaisi, ei sota ollut vältettävissä. Rauhansopimus, jonka voittajat pakottivat voitettuja allekirjoittamaan, sisälsi luonnollisesti siemenet tulevaan sotaan, kuten oli nähty Versailles'in rauhansopimuksesta 1870.

„Tämän (Trianonin) rauhansopimuksen tarkoituksena oli eristää Venäjä, ruhjoa Saksaa ja Itävalta-Unkaria sekä palkita sodan saaliilla niitä maita, jotka auttoivat liittolaisia. Voi voitettuja! oli tunnussanana. Otettakoon kartta ja katsottakoon, miten tämä poliittinen tuuma toteutettiin. Itämeri suljettiin Venäjältä neljän pienen valtakunnan avulla, paitsi vähäisellä alalla. Venäjän ja Europan välistä muuria jatkavat Puola, Bulgaria ja Turkki, sulkien Mustanmeren. Ainoastaan Aasian puolella Venäjällä on toimintamahdollisuuksia. Europassa Itävalta ja Unkari ovat ryöstetyt rikastuttaakseen Rumaniaa, Tshekkoslovakiaa ja Jugoslaviaa. Suurin vääryys on tehty Unkarille, joka pani sodalle vastalauseen, vaikka se seiso i Itävallan rinnalla, koska Itävallan keisari oli sen kuninkaana.

„Rauhansopimus tuomitsee Unkarin kuolemaan, joka kuningaskuntana on yhtä vanha kuin Englanti. Seitsenvaltiosta tuli Englanti v. 800, Unkarista tuli maantieteellinen kokonaisuus v. 826. Mutta Unkarin pinta-ala vähennettiin nyt 325,411 neliökilometristä 234,297 neliökilometriin, ja sen asukasluku 20,886,000;sta 12,906,000:een. Alalla, joka siltä vietiin, olivat kaikki sen metsät ja kaivokset, joten siitä tehtiin paljas maata viljelevä maa, ja maanviljelyksellä yksin ei mikään valtakunta saata elää. Europassa rauha ei voi olla pysyväinen, ennenkuin korjataan Unkarille tehdyt vääryydet, niin poliittiset kuin ekonomiset, ja kuitenkin Europpa on paljon velkaa Unkarille siitä, että se on turkkilaisia vastustanut.

„Nuo monet pikkuvaltiot, jotka Trianonissa luotiin, ovat esteenä Europan Yhdysvaltojen kehittymiselle. Kehityksen taipumus on vetää pieniä valtioita yhteen kansakunniksi, niinkuin Italian pikkuvaltioista muodostui Yhdistynyt Italia. Päämääränämme pitäisi olla laaja autonomisten valtioiden liitto; sitä valmistettaisiin matkustamalla ja lakkauttamalla passeja ja tulleja, poistamalla kaupan ja liikenteen välisiä muureja; kansainvälisellä kasvatuksella; kannattamalla kansallista ja kansainvälistä kulttuuria; taide ei tarvitse käännöstä, se on yhteinen kieli; kehittämällä ystävällisyyttä, sillä sota syttyy pelosta ja epäluottamuksesta. Veljeys on ihanne; tehkäämme työtä sen toteuttamiseksi. Annie Besant.“

Tämän kirjoituksen yleinen sävy on siksi ruusuristi- ja teosofishenkinen, ettemme kiinnitä huomiota pikkuvaltioita koskeviin sanoihin. Englannin ja Italian pikkuvaltioilla oli täysi syy yhtyä, sillä niillä on yhteinen kieli. Europan nykyiset pikkuvaltiot lienevät ainakin osaksi syntyneet kielten ja kansallisuuksien perusteella. Kuitenkin mekin uskomme, että kielistä huolimatta voidaan muodostaa yhteisiä kansa- eli

valtakuntia yhteisellä isänmaalla. Ja rajat kadottavat merkityksensä, jos passit, tullit ja sodat poistetaan.

Kuinka tervetulleet Mrs. Besantin sanat Trianonin rauhansopimuksesta olisivat olleet seitsemän vuotta sitten, kun Saksan, Itävallan ja Unkarin teosofit hartaasti odottivat oikeamielistä julistusta Teosofisen Seuran presidentiltä; he saivat silloin surukseen odottaa turhaan, ja seurauksena olikin, että Saksan teosofein suuri enemmistö julisti itsensä itsenäiseksi, vieläpä sanoi, että T. S:n päämaja nyt oli siirtynyt Adyarista Leipzigiin.

Mutta parempi myöhään kuin ei milloinkaan. Rakkaus on kärsivällinen ja odottaa ja totuus lopulta voittaa. Sydämeistämme iloitsimme, että Mrs. Besant nyt on lausunut julki tämmöisen veljellisen, sotaa kammovan kannan. Jos siinä on Krishnamurtin näkymätöntä vaikutusta, on meillä syytä olla kiitollisia uudelle profeetalle.

*

„Teosofin“ erittäin hyvin toimitetussa joulukuun numerossa on amerikkalaisen teosofin Max Wardallin huomattava kirjoitus „Maailmanrauha“. Siinä lausutaan todella julki semmoisia ajatuksia, joita tätä ennen on tottunut näkemään vain Ruusu-Ristimme palstoilla. Lainaan tähän otteen:

„Jokainen järkevä olento tietää, että sota on paljon suurempi paha kuin se, jota se koettaa poistaa, ja että sota ei ole osoittautunut sopivaksi keinoksi poistamaan poliittisia, taloudellisia ja yhteiskunnallisia riitoja. *Se ei ratkaise mitään.* Se tuhoaa hienoimmat vaistot ja kovettaa voittajien ja voitettujen sydämet vihaamaan. Jokainen tietää, että sodat panevat alkuun vanhat tai keski-ikäiset miehet, jotka itse eivät taistele, vaan ajavat nuoret ja viattomat teurastettaviksi. Sota on elämän tarkoituksen kieltämistä, rikos ihmiskuntaa vastaan ja äärimmäistä jumalanpilkkaa.“

Ja rauhasta sanoo kirjoittaja suoraan ja oikein: „*Rauha ei synny itsestään – se pitää tehdä.* Sota on mielentila, jossa ihmisolentoja huuhtelee pelko, epäily ja keskinäinen vihamielisyys. Sellainen tila voidaan muuttaa vain siten, että luodaan uusi sielullinen ilmapiiri.“

Samaa olen minä vähäpätöisyydessäni aina puhunut, ja vaikkeivät minun sanani ole ulottuneet T. S:n teosofein kuuluville, olen iloinen ja

kiitollinen, että nyt – ehkä Krishnamurtin aloitteesta – totuus alkaa näkyä T. S.-veljille, ja että kaikki siten vähitellen joudumme samaan rintamaan.

Ja kukaties näin ollen ei tule aivan mahdottomaksi suunnitella semmoista liittoa erinimisten teosofisten yhdistysten välillä, jommoista ehdotin v. 1921, vaikka ehdotuksestani silloin ei pyydetty keskusteluakaan Teosofisen Seuran kansainvälisessä kokouksessa Parisissa, johon ehdotus oli lähetetty.

*

Uusi vuosi on hyvällä alulla, ja tulkoon se koko maailmalle onnelliseksi ja rauhalliseksi vuodeksi. Mitä sumuisia ja tummia astraalisia pilviä onkaan uhkaamassa kansojen ja yksilöiden onnea, tulkoot ne alas rakkauden töiden synnyttäminä liikituksen kyynelinä, ettei niiden kohtalokkaat voimat purkautuisi vihan ja koston polttaviin salamoihin. Pandoran lipas, joka on täynnä onnettomuuksia, voi ihmissydänten huokauksissa ja rukouksissa muuttua runsauden sarveksi, josta vuotaa kultaa ja menestystä ja onnea kaikille. Suunnatkoot kaikki kansat iloiset ja luottavaiset katseensa haltiatar Europan otsakoristeeseen, johon säteilevin timanttikirjaimin on kirjoitettu: Europan Yhdysvallat.

Jouluksi, syntymäpäivälleni ja uudeksi vuodeksi on minun ollut ilo vastaanottaa runsaasti onnentoivotuksia kaikilta ilmansuunnilta, joista täten sydämellisesti kiitän, toivottaen lähettäjiille vastalahjaksi kaikkea mahdollista hyvää.

(Ruusu-Risti Tammikuu 1928 N:o 1, s. 10-13)